

VEŽAMŲ KROVINIŲ DRAUDIMO TAISYKLĖS NR. 015

(2002 m. rugsėjo mėn. redakcija)

1 BENDROJI DALIS

1.1 Uždaroji akcinė draudimo bendrovė „Seesam Lietuva“ (toliau „Draudikas“) šių draudimo taisyklių (toliau – „Taisyklės“) ir Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų pagrindu įsipareigoja atlyginti tiesioginius materialinius nuostolius apdraustam objektui, sukeltus staigaus, nenumatyto įvykio, apibrėžto šių taisyklių 3 punkte, ir kitas išlaidas, atskirai nurodytas šiose taisyklėse.

1.2 Kilus neaiškumams vadovaujamosi Londono Draudimo Instituto Išlygomis (ICC London taisyklių redakcija), tiek kiek neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams bei šioms Taisyklėms.

1.3 Draudimo sutarties struktūra. Draudimo sutartį sudaro ir jos neatskiriama dalimi yra laikomi:

- draudimo polisas ir visi jame nurodyti priedai;
- šios draudimo taisyklės ir bendrosios draudimo sutarties sąlygos kaip neatskiriama šių draudimo taisyklių dalis;
- kitos papildomos draudimo sutarties sąlygos, dėl kurių Draudėjas ir Draudikas susitaria raštu.

2 DRAUDIMO OBJEKTAS

2.1 Pagal šią draudimo sutartį apdraudžiamas nuostolis/žala kroviniai dėl išorinių jėgų poveikio draudimo sutarties galiojimo metu.

3 DRAUDIMINIAI ĮVYKIAI

Draudėjas gali pasirinkti vieną iš trijų žemiau pateiktų draudimo variantų:

3.1 „A“ variantas – draudimas nuo visų rūšių rizikos

Pagal šį draudimo variantą atlyginama už:

3.1.1 nuostolius dėl krovinių ar jo dalies sugadinimo, sunaikinimo ar žūties dėl bet kokios išorinės jėgos poveikio (išskyrus atvejus, nurodytus Taisyklių 4 punkte su papunkčiais);

3.1.2 nuostolius ir išlaidas, patirtus dėl laivo bendros avarijos¹;

¹ Bendroji avarija - tai nuostoliai, kai sąmoningai ar pagrįstai padaromos išlaidos arba aukojimai, kad būtų išgelbėtas laivas, krovinys, įvykus avarijai.

būtinai ir pateisinamas išlaidas, patirtas gelbstint krovinį ir/ar siekiant sumažinti nuostolius.

3.2 „B“ variantas – dalinė atsakomybė.

Pagal šį draudimo variantą atlyginami nuostoliai ir išlaidos, susiję su kroviniu ar jo dalies sunaikinimu (žuvimu) ar sugadinimu dėl:

3.2.1 laivo užplaukimo ant sekmos, išmetimo į krantą, apvirtimo, nuskendimo;

3.2.2 laivo susidūrimo su bet koku išoriniu objektu, išskyrus vandenį;

3.2.3 krovinių nuvirtimo, apvirtimo arba iškritimo už borto;

3.2.4 gaisro, sprogimo; o taip pat išlaidos dėl laivo gelbėjimo ar gaisro gesinimo;

3.2.5 stichinių nelaimių: žaibo, audros, viesulo, liūties, krušos, žemės drebėjimo, ugnikalnio išsiveržimo ar kitų stichinių nelaimių;

3.2.6 transporto priemonių kritimo, apsvertimo, dingimo be žinios, nuvažiavimo nuo bėgių ar kelių eismo įvykių;

3.2.7 skraidančių aparatų ar jų dalių užkritimo, tiltų griuvimo;

3.2.8 laivo bendrosios avarijos; krovinių išmetimo už borto, siekiant išgelbėti laivą, bangų nušluoto krovinių;

3.2.9 jūros, upės ar ežero vandens patekimo į laivą, kontenerius, pakėlimo prietaisus ar krovinių sandėliavimo vietą (jei sandėliavimo sąlygos buvo tinkamos ir buvo griežtai laikomasi sandėliavimo taisyklių);

3.2.10 krovinių pažeidimo ar visiško sugadinimo pakrovimo, sandėliavimo ar iškrovimo metu;

3.2.11 būtinos ir pagrįstos krovinių gelbėjimo ir nuostolių mažinimo išlaidos, jeigu nuostoliai yra atlygintini pagal draudimo sutartį.

3.3 „C“ variantas – be atsakomybės už krovinių sugadinimą.

Pagal šį draudimo variantą atlyginami nuostoliai ir išlaidos, susiję su kroviniu ar jo dalies sunaikinimu (žuvimu) dėl:

3.3.1 laivo užplaukimo ant sekmos, išmetimo į krantą, apvirtimo, nuskendimo;

3.3.2 laivo susidūrimo su bet koku išoriniu objektu (išskyrus vandenį);

3.3.3 krovinių nuvirtimo, apvirtimo, iškritimo už laivo borto ar iš vežančios transporto priemonės;

- 3.3.4 gaisro, sprogimo; o taip pat išlaidos dėl laivo gelbėjimo ar gaisro gesinimo;
- 3.3.5 stichinių nelaimių: žaibo, audros, viesulo, liūtis, krušos, žemės drebėjimo, ugnikalnio išsiveržimo ar kitų stichinių nelaimių;
- 3.3.6 transporto priemonių apsvertimo, dingimo be žinios, nuvažiavimo nuo bėgių ar kelių eismo įvykių;
- 3.3.7 laivo bendrosios avarijos; krovinio išmetimo už borto, siekiant išgelbėti laivą, bangų nušluoto krovinio;
- 3.3.8 būtinų ir pagrįstų krovinio gelbėjimo ir nuostolių mažinimo išlaidų, jeigu nuostoliai yra atlygintini pagal draudimo sutartį.

3.4 Gyvūnų ir paukščių kritimo, o taip pat krovinio nutekėjimo ar nubyrėjimo, sulaužymo ar stiklo, porceliano, fajanso, keramikos, marmuro, bei gaminių iš jų, įvairių rūšių plytų, litografinių akmenų ir kitų lūžtančių ir dūžtančių daiktų pakenkimo ir pažeidimo atvejais, pagal draudimo variantus B ir C žala atlyginama tik tais atvejais, jei žala kroviniui padaryta laivo ar kitos transporto priemonės sudužimo metu.

3.5 Apdraudžiant vežamą krovinį draudimo variantu B ir C, Draudikas pagal atskirą susitarimą su Draudėju taip pat gali prisiimti atsakomybę už nuostolius, patirtus dėl priežasčių, išvardintų šių Taisyklių 4.2-4.3 papunkčiuose.

4 NEDRAUDIMINIAI ĮVYKIAI

4.1 Nedraudiminiai įvykiai yra krovinio sunaikinimas, sugadinimas ir žuvimas:

- 4.1.1 dėl Draudėjo ar jo atstovų tyčinių veiksmų, krovinių vežimo, siuntimo ir saugojimo taisyklių pažeidimo;
- 4.1.2 dėl netinkamo krovinio įpakavimo, uždarymo arba sugadintų krovinių siuntimo;
- 4.1.3 jei nuostolis/žala patirti tais atvejais, kai nėra išorinio įpakavimo, uždarymo ar plombų pažeidimų;
- 4.1.4 jei krovinio ar jo dalies trūkumas yra nustatomas ne jo priėmimo metu;
- 4.1.5 dėl atominio sprogimo, radiacijos ir radioaktyvaus užteršimo, branduolinės energijos;
- 4.1.6 dėl temperatūros poveikio, laivo triumo oro poveikio ar ypatingų natūralių krovinio savybių, įskaitant nuodžiūvį;
- 4.1.7 dėl netinkamo plaukioji jūromis laivo, taip pat dėl kitų transporto priemonių ar konteinerių netinkamo pritaikymo saugiam krovinių vežimui, jeigu Draudėjui ar jo atstovams visa tai buvo žinoma krovinio pakrovimo į pervežimo priemonę ar konteinerį metu;
- 4.1.8 užsidegus ar sprogus degiam ar sprogstančiam kroviniui, jei Draudėjas žinojo apie šias krovinio savybes, bet neinformavo apie tai Draudiko;

- 4.1.9 kirminų, graužikų, vabzdžių padarytos žalos kroviniui;
- 4.1.10 dėl pavėluoto krovinio pristatymo ir sumažėjusių kainų ar krovinio vertės. Neatlyginami ir bet kokie kiti netiesioginiai Draudėjo nuostoliai (išskyrus atvejus, kai nuostoliai atlyginami pagal sąlygą dėl bendrosios avarijos);
- 4.1.11 dėl karo, karinių veiksmų, nuo karo užsilikusių minų, torpedų, bombų ar kitokių ginklų, piratų veiksmų, pilietinio karo, visuotinių neramumų ir streikų, konfiskacijos, rekvizicijos, ar krovinį sunaikinimo karinės ar civilinės valdžios reikalavimu.

4.2 Pagal draudimo variantus B ir C nedraudiminiai įvykiai taip pat yra:

- 4.2.1 krovinio ar jo dalies vagystė;
- 4.2.2 tyčinis krovinio ar jo dalies sunaikinimas ar sugadinimas dėl trečiųjų asmenų neteisėtų veiksmų;
- 4.2.3 krovinio sudrėkinimas atmosferinės drėgmės pasėkoje;

4.3 Draudikas taip pat neatlygina bet kokių kitų netiesioginių Draudėjo nuostolių (dėl kainų kritimo ir pan.).

SPECIALIOS IŠIMTYS

I. Terorizmo išimtis

Nepaisant bet kurių draudimo taisyklių ar jų papildymų nuostatų, kuriose teigiama priešingai, susitariama, kad pagal šį draudimą neatlyginami bet kokie pobūdžio praradimai, nuostoliai ir išlaidos, kurių tiesioginė ar netiesioginė priežastis buvo arba kurie atsirado dėl ar buvo susiję su bet kuriuo teroristiniu aktu, neatsižvelgiant į jokiais kitais priežastis ar įvykius, tuo pačiu metu ar kuria nors kita seka prisidėjusius prie nuostolių atsiradimo, ko kitaip nenumatyta sutartyje.

Teroristinis aktas reiškia veiksmą, kurio metu bet kuris asmuo ar asmenų grupė (-ės), veikdami pavieniui ar kurios nors organizacijos (-jų) ar vyriausybės (-ių) vardu arba būdami su jomis susiję, naudoja jėgą ar prievartą ir (arba) grasina panaudoti jėgą ar prievartą ar imasi kitų priemonių, kaip antai biologinių ar cheminių medžiagų paskleidimas, sukėlęs žalą, tokiais veiksmais pagal jų pobūdį ar aplinkybes siekdami politinių, religinių, ideologinių ar panašių tikslų, įskaitant ketinimus paveikti bet kurią vyriausybę ir (arba) įbauginti visuomenę arba kurią nors visuomenės dalį.

Prie nedraudiminių įvykių taip pat priskiriami bet kokie pobūdžio nuostoliai, žala ir išlaidos, kurių tiesioginė ar netiesioginė priežastis buvo arba kurie atsirado dėl ar buvo susiję su bet kuriais veiksmais, kurių buvo imtasi siekiant suvaldyti, užkirsti kelią, užgniaužti teroristinį aktą, arba kurie yra susiję su

bet kuriuo teroristiniu aktu, jei kitaip nenumatyta sutartyje.

II. Elektronikos rizikų išimtis

Nepaisant jokių draudimo sutarties taisyklių nuostatų, kuriuose teigiama priešingai, ir visais atvejais taikant draudimo sutartyje numatytas sąlygas ir išimtis, pagal šią draudimo sutartį nedraudžiami:

A) visi duomenų nuostoliai ir nuostoliai (be jokios abejonės įskaitant ir netiesioginius nuostolius), atsirandantys dėl draudėjo veiklos pertraukimo ar trikdymo, kilusio dėl duomenų nuostolių, įskaitant:

- i) visų ar dalies duomenų, praradimą, sunaikinimą arba sugadinimą;
  - a) nesankcionuotą duomenų pasisavinimą, naudojimą ar keitimą;
  - b) nesankcionuotą duomenų perdavimą bet kurioms trečiosioms šalims;
  - c) nuostolius, kylančius dėl bet kokio pobūdžio klaidingo duomenų panaudojimo arba netinkamo jų naudojimo;
  - d) nuostolius, kylančius dėl visų operatoriaus klaidų, susijusių su duomenimis, tačiau tuo neapsiribojant.

B) visi apdrausto turto nuostoliai ir nuostoliai (įskaitant netiesioginius nuostolius) dėl veiklos pertraukimo ar trikdymo, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai kilo dėl:

- i)
  - a) bet kurio viruso persiuntimo ar poveikio;
  - b) nesankcionuoto sistemos naudojimo;
  - c) elektroninių ryšio priemonių, naudojamų apdraustojo versle, veikimo pertraukimas arba trikdymas įskaitant visus bet kurių interneto svetainių ar elektroninių ryšio priemonių eksploatacinių savybių pažeidimus, tačiau jais neapsiribojant;
  - d) Sistemos gedimo, išskyrus tuos atvejus, kai apdrausto turto nuostoliai atsirado dėl kurios nors apibrėžtos rizikos, jeigu tie nuostoliai nekilo dėl kurio nors tyčinio veiksmo ar neveikimo

arba

(ii) dėl kurios nors priežasties, nurodytos pirmiau pateiktoje pastraipoje A.

Sąvokos, naudojamos šioje išimtyje

Nuostoliai – kalbant apie nedraudiminiuosius įvykius ši sąvoka reiškia atsitiktinį apdrausto turto praradimą, sunaikinimą arba nuostolius ir bet kokį atsitiktinį duomenų praradimą, sunaikinimą arba nuostolius.

Duomenys – tai elektroninėmis priemonėmis vaizduojama arba laikoma informacija įskaitant programinį kodą arba instrukcijų rinkinius, operacines sistemas, programinę įrangą ir aparatinę įrangą.

Sistemos gedimas – tai visiškas ar dalinis sistemos gedimas arba sutrikimas, kai nukenčia sistemos, kurios priklauso apdraustajam ir kurias pastarasis turi teisę naudotis bet kuriuo pageidaujama metu, kaip to reikalauja apdraustojo verslo specifika, prieinamumas, funkcionalumas ir/arba eksploatacinės savybės;

Sistema – tai kompiuteriai, kita skaičiavimo ir elektroninė įranga, susijusi su kompiuterių aparatine įranga, elektroninių duomenų apdorojimo įranga, mikroschemomis ir visa kita įranga, kuriai veikti būtinos mikroschemos arba kurios nors jų atliekamos operacijos, bei, kad būtų išvengta bet kokių abejonų, bet kuris kompiuterinis įrenginys.

Mikroschema – tai kompaktiškas kompiuterinių schemų mazgas, skirtas atlikti programinės logikos operacijas ir (arba) tenkinti kompiuterinės atminties poreikius bei kuriame be jokios abejonės yra integruotos grandinės ir mikrovaldikliai

Virusas – tai programinis kodas, kurį įkrovus į sistemą, perdavus iš vienos sistemos į kitą vidiniais, ryšio metu tarp dviejų kompiuterių išoriniais tinklais ar internetu ar elektroniniu paštu arba jo laišku priedėliais, arba lanksčiaisiais diskeliais ar kompaktiniais diskais arba kitokiais būdais, siekiama nelaukto, nesankcionuoto ir (arba) nepageidautino rezultato arba operacijos, nesvarbu, ar toks kodas po to savaime dauginasi, ar ne.

5 DRAUDIMO SUMA

5.1 Draudimo suma – tai draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurios ribose Draudikas atlygina draudiminio įvykio metu patirtus nuostolius.

5.2 Krovinys draudžiamas Draudėjo pasirinkta suma, bet ne didesne, negu faktinė krovinio vertė, nurodyta tiekėjo sąskaitoje, priskaičiuojant krovinio vežimo ir su juo susijusias išlaidas, frachtą, atsižvelgiant į Bendrųjų Draudimo sutarties sąlygų 6.2 skirsnio nuostatas.

5.3 Draudimo sutartis, sudaroma apdraudžiant krovinį pilna verte² arba daline verte³.

² Pilna vertė - yra bendra išsiuntimo vietoje draudimo įsigaliojimo pradžioje esančio krovinio vertė, priskaičiuojant išlaidas draudimui ir išlaidas, susidarancias iki tol kol krovinį perima vežėjas, bei pervežimo išlaidas.

³ Dalinė vertė - kai draudimo suma mažesnė už draudžiamo krovinio vertę ir nuostoliai padengiami tik pagal draudimo sumos ir draudimo vertės santykį.

5.4 Generalinėje vežamų krovinių draudimo sutartyje numatyti maksimumai yra aukščiausios draudimo sumos. Jos taikomos atskirai transporto priemonei. Jeigu bendra visų šia sutartimi apdraustų krovinių draudimo suma transporto priemonei viršija maksimumą, tai atskiros draudimo sumos mažėja maksimumo ir bendros draudimo sumos santykiu.

6 FRANŠIZĖ

6.1 Krovinys gali būti draudžiamas taikant franšizę arba be jos. Franšizės dydis nustatomas Draudėjo ir Draudiko susitarimu bei nurodomas draudimo polise.

6.2 Franšizė – tai dėl draudiminio įvykio patirtos žalos dalis, kurią dengia pats draudėjas.

Franšizė gali būti sąlyginė arba besąlyginė. Besąlyginė franšizė yra bet koku atveju išskaičiuojama iš nuostolio sumos. Sąlyginė franšizė apibrėžia nuostolį, kurį draudėjas apmoka pats tik tuo atveju, jei jis neviršija franšizės sumos.

Visais atvejais, kai draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad franšizė yra besąlyginė.

Franšizė gali būti nurodyta kaip fiksuota suma arba procentais nuo žalos dydžio, kartu apibojant (bet nebūtinai) minimalią arba maksimalią franšizės sumą.

6.3 Draudimo sutartyje numatyta franšizė atimama iš draudimo išmokos sumos.

7 DRAUDIMO ĮMOKA

7.1 Už krovinio draudimą Draudėjas privalo sumokėti Draudikui draudimo įmoką. Kol įmoka nesumokėta, draudimo sutartis negalioja (jei draudimo sutartyje nėra numatyta kitaip).

7.2 Draudimo įmoka yra mokama iš karto už visą draudimo laikotarpį (jei draudimo sutartyje nėra numatyta kitaip) ir apskaičiuojama pagal galiojančius tarifus (Priedas Nr. 1).

7.3 Pasikeitus sutartyje numatytoms aplinkybėms dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudimo rizika, Draudėjas apie tai privalo pranešti Draudikui. Draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką (premiją). Jeigu Draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos (premijos), Draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

7.4 Draudimo rizikos padidėjimo atvejai yra šie:

7.4.1 krovinio išsiuntimo uždelsimas;

7.4.2 nukrypimas nuo draudimo sutartyje nurodyto ar įprasto maršruto;

7.4.3 reiso atidėjimas;

7.4.4 perkrovimo, iškrovimo ar paskirties punktų pakeitimas;

7.4.5 krovinio perkrovimas į kitą transporto priemonę ar ją keičiant;

7.4.6 krovinio pervežimas ne ta transporto priemone, kuri nurodyta Draudėjo prašyme draudimo sutarčiai sudaryti;

7.4.7 pervežimo būdų pakeitimas;

7.4.8 kroviniai sukraunami ant denio;

7.4.9 krovinio palikimas, ko nėra numatyta draudimo sutartyje.

8 DRAUDIMO LAIKOTARPIS

8.1 Draudiko atsakomybė prasideda nuo to momento, kada krovinys bus paimtas vežimui iš krovinio paskutinės sandėliavimo vietos draudimo polise nurodytame išvykimo punkte ir galioja visą krovinio vežimo laikotarpį, įskaitant perkrovimus, o taip pat saugojimą perkrovimo vietose, kol krovinys nebus pristatytas į gavėjo sandėlį ar į galutinio pristatymo punktą, nurodytą draudimo liudijime.

8.2 Draudimo apsauga nebegalioja nuo to momento, kuris įvyksta pirmas:

8.2.1 kai tik kroviniai pristatomi į paskirties vietą, kurią nurodė gavėjas;

8.2.2 kai prekės iškrovus paskirties uoste, gabenamos toliau į draudimo sutartyje nenumatytą vietą;

8.2.3 kai draudėjo nurodymu vykdomas tarpinis sandėliavimas viršija 30 kalendorinių dienų laikotarpį; jeigu šis terminas viršijamas prieš pakraunant į jūrinį laivą, draudimas vėl įsigalioja atnaujinus vežimą per 90 kalendorinių dienų.

8.2.4 kai praeina 60 kalendorinių dienų iškrovus prekes iš jūros laivo paskirties uoste;

8.2.5 kai prekės išparduodamos dėl draudiminio įvykio.

8.3 Draudiko atsakomybė negali prasidėti anksčiau nei nurodyta polise.

9 DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS

9.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas ar jo įgaliotas asmuo pateikia raštišką prašymą anketą (priedas Nr. 2), kurioje privalo pilnai ir tiksliai atsakyti į visus klausimus, kurie yra svarbūs Draudikui priisiimant draudimo atsakomybę.

9.2 Draudimo sutartis gali būti sudaryta ir Draudėjui pateikus informaciją raštu kita forma nei nurodyta Priede Nr. 2. dokumento pavidale arba pateikus žodžiu prašymą sudaryti draudimo sutartį.

10 ŽALŲ NUSTATYMO TVARKA

10.1 Nuostolius nustato Draudikas ar jo atstovas, vadovaujantis krovinio sunaikinimo, sugadinimo aktu, Draudėjo iš kompetentingų valstybės organų ir įstaigų pateiktais dokumentais bei INCOTERMS 2000 sąlygomis.

10.2 Krovinyš arba dalis krovinio laikomas sunaikintu, jeigu dėl draudiminio įvykio krovinyš žūva arba visiškai praranda savo kokybę ir jo negalima panaudoti pagal paskirtį. Kai krovinyš dingsta be žinios kartu su transporto priemone, nuostolis prilyginamas draudimo sumai. Transporto priemonė laikoma dingusia be žinios, jei nuo jos laukiamo atvykimo į nurodytą punktą praėjo 60 kalendorinių dienų, o Europos vidaus vandenyse – 30 kalendorinių dienų ir iki to laiko nebuvo gauta jokių žinių apie šią pervežimo priemonę. Jeigu apie dingusį krovinį negauta jokios informacijos dėl karo veiksmų, vidaus neramumų, pilietinio karo ar riaušių, tai terminas, kai pervežimo priemonė su kroviniu laikomi dingusiais be žinios, gali būti pratęstas iki 6 mėnesių.

10.3 Krovinyš arba dalis krovinio laikomi sugadintais, kai draudiminio įvykio metu krovinyš praranda savo kokybę, pradines savybes arba atskiros krovinio dalys tampa netinkamos naudoti, bet gali būti suremontuotos ir panaudotos pagal paskirtį arba parduotos.

10.4 Nustatant nuostolių dydį nebus atsižvelgiama į numatomam pelnui, pridėjusiai vertei, muito pervežimo ar kitoms išlaidoms tenkančią draudimo sumos dalį, jeigu šios išlaidos atsitikus draudimui dar neatsirado. Tas pats galioja išlaidoms, sutaupytioms, draudiminio įvykio atveju.

10.5 Jeigu krovinyš arba jo dalis apgadinama, tai reikia nustatyti krovinio komercinę kainą arba, jos nesant, išsiuntimo vietoje buvusią bendrą nesugadinto krovinio vertę. Nuostolių suma bus apskaičiuojama atimant iš išsiuntimo metu esančios krovinio vertės sumos po draudiminio įvykio likusio krovinio vertės sumą.

10.6 Apgadinto krovinio vertę galima nustatyti jį laisvai išparduodant arba viešai jį parduodant aukcione, kai draudikas to reikalauja sužinojęs apie aplinkybes, kurios įtakoja nuostolių dydį. Jei pagal pardavimo sąlygas pardavėjas turi pirmas pateikti prekes ir tam raštu pritarė draudikas, tai draudikas laiduoja už pirkimo kainos sumokėjimą.

10.7 Iš nuostolių sumos minusuojama liekanų vertė.

10.8 Iškilus svarbioms priežastims, įrodant draudiminio įvykio aplinkybes, ginčams dėl nuostolių dydžio abi sutarties šalys gali pareikalauti ekspertų išvadų. Tuo atveju abi pusės nedelsiant nurodo savo ekspertą. Ekspertais negali būti skiriami asmenys, kurie yra Draudėjo arba Draudiko konkurentai, dirba pas konkurentus ar verslo partnerius.

10.9 Abu ekspertai per 2 mėnesius, skaičiuojant nuo paskutinio eksperto paskyrimo dienos, išsirenka trečiąjį ekspertą-vyriausiąjį ekspertą. Jei per nustatytą terminą (t.y. per du mėnesius vyriausias ekspertas neišrenkamas), tai ginčai dėl nuostolių dydžio ar dėl draudiminio įvykio aplinkybių nustatymo sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

10.10 Ekspertų išvadose turi būti visi duomenys, reikalingi draudiminio įvykio priežastims ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti. Savo išvadas ekspertai Draudikui ir Draudėjui pateikia vienu metu. Jeigu ekspertų išvados nesutampa, sprendimą dėl prieštaravimų priima vyriausias ekspertas.

10.11 Kiekviena šalis apmoka savo eksperto išlaidas. Vyriausiojo eksperto išlaidas abi šalys apmoka po lygiai.

11 DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS

11.1 Kreipdamasis į Draudiką dėl draudimo išmokos, Draudėjas privalo:

11.1.1 įrodyti, kad apdraustas krovinyš priklauso jam, pateikdamas šiuos dokumentus:

- konosamentus, važtaraščius ir kitus krovinių vežimo dokumentus, sutartis, faktūras ir sąskaitas, suteikiančias Draudėjui teisę tvarkyti krovinį;
- apdraudžiant frachtą – partijos čarterį ir konosamentus;

11.1.2 patvirtinti draudiminio įvykio faktą šiais dokumentais:

- pažymomis iš atitinkamų institucijų (policijos, gaisrinės, muitinės ir pan.)
- jūrų protestu, išrašu iš laivo žurnalo ir kitais oficialiais aktais, kuriuose yra nurodytos draudiminio įvykio priežastys;
- laivui dingus be žinios – tiksliais žiniomis apie laivo išvykimą iš krovinio išsiuntimo vietos, o taip pat apie jo neatvykimą į paskirties vietą per laikotarpį, per kurį laivas pripažįstamas dingusiu be žinios (Taisyklių 10.2 punktą);

11.1.3 pagrįsti savo pretenzijas dėl nuostolių dydžio šiais dokumentais:

- krovinio apžiūros avarinių komisarų aktais;
- ekspertizės įvertinimo aktais ir kitais doku-

mentais, sudarytais pagal vietovės, kurioje buvo patirti nuostoliai/žala, įstatymus ir tvarką;

- dokumentais, kurie pateisina ir patvirtina patirtas išlaidas, nuostolių sąskaitomis. Jei reikalaujama atlyginti bendrosios avarijos nuostolius, draudėjas privalo pateiktas sąskaitas ar dispačas.

11.2 Draudėjas yra atsakingas už teisingų duomenų pateikimą apie draudiminį įvykį.

11.3 Draudimo išmoka yra išmokama pagal tvarką, kuri yra nustatyta Bendrosiose draudimo sąlygose.

12 GINČŲ SPRENDIMO TVARKA

12.1 Neišsprendus tarp Draudėjo ir Draudiko kilusių ginčų derybų keliu, jie sprendžiami teismine tvarka pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

BENDROSIOS DRAUDIMO SUTARTIES SĄLYGOS

1 BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1 Šios Bendrosios draudimo sutarties sąlygos (toliau – BDSS) yra laikomos neatskiriama sudedamąja draudimo sutarties dalimi.

1.2 Draudimo taisyklės ir/ar individualios draudimo sutarties sąlygos gali numatyti papildomus arba kitokius reikalavimus, kurių privaloma laikytis.

1.3 Esant neatitikimams tarp BDSS ir draudimo taisyklių ir/ar individualių draudimo sutarties sąlygų, pirmenybė visuomet teikiama draudimo taisyklėms ir/ar individualiosioms draudimo sutarties sąlygoms.

2 SĄVOKOS

2.1 Draudimo sutartyse, individualiosiose draudimo sutarties sąlygose ir BDSS naudojamos sąvokos turi šią reikšmę:

2.1.1 Apdraustasis –

a) sveikatos draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas fizinis asmuo, kurio gyvenime atsitikus draudimui įvykiui draudikas privalo mokėti draudimo išmoką;

b) civilinės atsakomybės draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai, susiję su civiline atsakomybe, yra draudžiami;

c) turto draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami.

Jeigu kitaip nenurodyta draudimo sutartyje, Apdraustuojis yra laikomas Draudėjas.

2.1.2 Besąlyginė franšizė – draudimo sutartyje nurodyta suma, išskaitoma iš nuostolio sumos kiekvieno draudžiamąjo įvykio atveju. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra sudaryta su besąlygine franšize.

2.1.3 Didelis neatsargumas – asmens elgesys, pasireiškiantis veiksmais, kurių asmuo, laikydamasis bent minimalių atsargumo ir dėmesingumo reikalavimų, nebūtų padaręs; nesilaikymas protingo atsargumo ir/ar nesilaikymas protingos priežiūros, ir/ar nesiėmimas protingų atsargumo priemonių žalai išvengti, ar nenumatymas aplinkybių, kurias būtų numatęs protingas asmuo.

Dideliu neatsargumu taip pat laikoma veika (veikimas arba neveikimas), kurios neigiamas pasekmes draudėjas numatė arba privalėjo numatyti, tačiau lengvabūdiškai tikėjosi jų išvengti. Dideliu neatsar-

gumu yra laikoma, bet vien tik tuo neapsiribojant, veikimo būdas ar metodas, kuris, atsižvelgiant į aplinkybes, yra pernelyg rizikingas ir, pasirinkus kitą prieinamą ir įprastą veikimo būdą ar metodą, tokios rizikos būtų išvengta. Žalos sukeltos dėl alkoholio, narkotikų ar kitų psichotropinių medžiagų vartojimo, laikomos sukeltomis dėl didelio neatsargumo.

2.1.4 Draudėjas – asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ir kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su Draudiku.

2.1.5 Draudikas – Uždaroji akcinė draudimo bendrovė „Seesam Lietuva“.

2.1.6 Draudimo apsauga – Draudiko įsipareigojimas įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką.

2.1.7 Draudimo įmoka (premija) – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią Draudėjas draudimo sutartyje nurodytais terminais ir sąlygomis moka Draudikui už draudimo apsaugą.

2.1.8 Draudimo interesas – nuostolis, kurį gali patirti Draudėjas, Apdraustasis arba Naudos gavėjas įvykus draudžiamajam įvykiui.

2.1.9 Draudimo išmoka – pinigų suma, kurią, įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas privalo išmokėti Draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos mokėjimo forma.

2.1.10 Draudimo laikotarpis – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu.

2.1.11 Draudimo liudijimas (polisas) – Draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.

2.1.12 Draudimo objektas – turiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.

2.1.13 Draudimo rizika – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.

2.1.14 Draudimo suma – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma arba pinigų suma, kuri apskaičiuojama draudimo sutartyje nustatyta tvarka, kuri, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus, yra lygi maksimaliai draudimo išmokai, galimai išmokėti pagal draudimo sutartį.

2.1.15 Draudimo taisyklės – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos.

2.1.16 Draudimo tarpininkas – asmuo, už atlygį vykantis draudimo tarpininkavimo veiklą.

2.1.17 Draudimo vertė – draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertė.

2.1.18 Draudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus Draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.

2.1.19 Franšizė – suma, išreikšta skaičiais ar pro-

centais, ar kitas draudimo sutartyje nustatytas dydis, kuria yra mažinama draudimo išmoka.

2.1.20 Naudos gavėjas – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo, o draudimo sutartyje nurodytais atvejais – ir Apdraustojų paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

2.1.21 Neatšaukiamas naudos gavėjas – naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties Naudos gavėjo sutikimo, Draudėjo (ar draudimo sutartyje numatytais atvejais – Apdraustojų) atšauktas ar pakeistas.

2.1.22 Nedraudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje ir/ar įstatymuose nurodytas atsitikimas, kuriam atsitikus Draudikas nemoka draudimo išmokos.

2.1.23 Nukentėjęs tretysis asmuo – civilinės atsakomybės draudimo atveju asmuo, kuriam Draudėjas ar Apdraustasis padarė žalos.

2.1.24 Nuostolių draudimo sutartis – turto draudimo, civilinės atsakomybės draudimo, taip pat sveikatos draudimo sutartis, pagal kurias Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui, išmokėti draudimo išmoką, lygią patirtiems nuostoliams.

2.1.25 Sąlyginė franšizė – esant besąlyginei franšizei, draudimo išmoka nebus mokama, kai nuostolio suma mažesnė arba lygi franšizės sumai, o tais atvejais, kai nuostolio suma didesnė nei franšizė, draudimo išmoka bus mokama neišskaičiuojant franšizės.

2.1.26 Sąmoningai – žinant apie veikimo ar neveikimo pasekmes ar turint apie jas žinoti.

2.1.27 Saugumo reikalavimai – apsaugos ar saugumo reikalavimai, nurodyti draudimo polise ar draudimo sąlygose, nustatyti teisės aktų ar kitaip nurodyti raštu, skirti užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos pasekmėms sumažinti.

2.1.28 Subrogacija – Draudiko, išmokėjusio draudimo išmoką, teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens.

2.1.29 Sumų draudimo sutartis – sveikatos draudimo sutartis, pagal kurią Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką, lygią draudimo sumai ar jos daliai.

3 PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ PRIEŠ SUDARANT DRAUDIMO SUTARTĮ

3.1 Draudiko pareiga atskleisti informaciją

3.1.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas privalo pateikti Draudėjui šią informaciją: Draudiko pavadinimą, įmonės rūšį, adresą, Draudiko padalinio ar Draudiko atstovo adresą (jei draudimo sutartis sudaroma ne Draudiko buveinėje);

3.1.2 ginčų, kylančių iš draudimo sutarties ar su ja susijusių, sprendimo tvarką;

3.1.3 Draudiko elgesį, kai Draudėjas pažeidžia draudimo sutarties sąlygas;

3.1.4 galimus draudimo rizikos padidėjimo atvejus;

3.1.5 draudimo sutarčiai taikomą teisę.

3.2 Draudėjo pareiga atskleisti informaciją

3.2.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas ir Apdraustasis privalo suteikti Draudikui ar jo atstovui teisingus ir išsamius atsakymus į Draudiko ar jo atstovo pateiktus klausimus apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamojam įvykiui atsitikimo tikimybei bei galimų nuostolių dydžiui ir rizikos įvertinimui.

3.2.2 Esminėmis aplinkybėmis, apie kurias Draudėjas privalo informuoti Draudiką ar jo atstovą, pripažįstamos aplinkybės, nurodytos draudimo liudijime, draudimo sutartyje ar jų prieduose bei draudimo taisyklėse, taip pat kitos aplinkybės, kurias Draudikas paprašė atskleisti raštu.

3.2.3 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas privalo pranešti Draudikui apie visas draudžiamojam objektui turimų rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytus su kitomis draudimo įmonėmis.

3.2.4 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas ir Apdraustasis privalo nedelsiant ištaisyti bet kokią klaidingą ar papildyti neišsamią informaciją, kuri buvo pateikta Draudikui bei nedelsiant raštu pateikti ištaisytą informaciją Draudikui.

3.3 Reikalavimo atskleisti informaciją pažeidimas

3.3.1 Jei po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad Draudėjas ar Apdraustasis suteikė Draudikui ar jo atstovui žinomai melagingą informaciją apie aplinkybes, nurodytas BDSS 3.2.2. p., Draudikas turi teisę reikalauti draudimo sutartį pripažinti negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurios nebuvo atskleistos, išnyko iki draudžiamojam įvykiui atsitikimo ar neturėjo įtakos draudimui įvykiui.

3.3.2 Jei Draudėjas ar Apdraustasis dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie aplinkybes, numatytas BDSS 3.2.2. p., Draudikas privalo per du mėnesius nuo šių aplinkybių sužinojimo pasiūlyti Draudėjui pakeisti draudimo sutartį. Jei Draudėjas atsisako tai padaryti ar per vieną mėnesį neatsako į pateiktą pasiūlymą, Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.

3.3.3 Jei draudėjas dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie aplinkybes, numatytas BDSS 3.2.2. p., Draudikas, įvykus draudžiamajam įvykiui, privalo išmokėti dalį draudimo išmokos, kuri būtų išmokama Draudėjui įvykius pareigą atskleisti informaciją, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta Draudėjui, jeigu jis būtų įvykdęs pareigą atskleisti informaciją, santykiui.

3.3.4 Jei Draudikas, žinodamas aplinkybes, apie kurias Draudėjas neinformavo dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties, tai jis per du mėnesius nuo sužinojimo, kad Draudėjas

nepateikė nustatytos informacijos dėl neatsargumo, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį. Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką tik įrodęs, kad nei vienas Draudikas, žinodamas aplinkybes, kurių Draudėjas nenurodė dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties.

4 DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS

4.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas turi teisę, bet ne privalo, apžiūrėti/įvertinti draudžiamą riziką ir savo sąskaita paskirti ekspertus draudimo rizikos įvertinimui. Draudikui nepasinaudojus tokia teise, Draudėjas ir/ar Apdraustasis atsako už Draudikui pateiktos informacijos teisingumą. Draudikui apžiūrėjęs ir/ar įvertinus draudimo objektą, šie vertinimai, bet kokiu jų rašytinė ataskaita, raštu ar žodžiu išreiškta nuomonė laikoma tik draudimo rizikos vertinimu ir negali būti naudojama Draudėjo asmeniniams ar verslo tikslams bei santykiuose su trečiaisiais asmenimis kaip įrodymas, kad draudimo objektas yra saugus, nekelia pavojaus aplinkai, atitinka įstatymų ir kitų teisės norminius aktus, inžinerinius bei pramoninius standartus ir/ar kitus reikalavimus. Jei draudimo interesas yra susijęs su Apdraustąjo fizinio asmens gyvybe ar sveikata, Draudikas turi teisę reikalauti informacijos bei dokumentų, patvirtinančių Apdraustąjo asmens amžių, sveikatos būklę, profesiją bei kitas aplinkybes, turinčias reikšmės draudimo rizikos vertinimui.

4.2 Jei draudimo taisyklės numato, kad Draudėjas pateiktų prašymą raštu ir/ar kitus dokumentus, toks prašymas ir/ar dokumentai turi būti pateikiami Draudikui prieš draudimo sutarties sudarymą.

4.3 Draudėjas yra atsakingas už Draudikui ar jo atstovui pateikiamos informacijos teisingumą, išsamumą ir tikslumą.

4.4 Sudarius draudimo sutartį, Draudėjo rašytinis prašymas ir bet kokiu raštu pateikta informacija tampa sudėtine draudimo sutarties dalimi.

4.5 Draudimo sutartis yra sudaroma Draudikui ir Draudėjui susitarus dėl draudimo sutarties sąlygų.

4.6 Draudimo sutartis laikoma sudaryta, kai Draudikas ir Draudėjas pasirašo draudimo liudijimą (polisą) arba Draudėjas sumoka Draudiko pasiūlyme pateiktą draudimo įmoką.

4.7 Draudimo sutartis gali būti sudaroma pagal draudimo taisyklės, kurios yra paskelbtos draudimo įmonės interneto tinklapyje, arba pagal iš anksto

sutartas individualias draudimo sutarties sąlygas.

4.8 Bet kokia individuali draudimo sąlyga (–os) galioja tik tokiu atveju, kai Draudėjas raštu patvirtina su ja susipažinęs ir raštu išreiškia sutikimą, kad ši sąlyga būtų draudimo sutarties dalimi.

4.9 Sudarius draudimo sutartį, Draudėjui privalo būti išduotas draudimo polisas, draudimo taisyklės ir, jei sudaryta individuali draudimo sutartis arba taikomos papildomos (individualios) draudimo sąlygos (draudimo taisyklių pakeitimai ir/ar papildymai), individualios draudimo sutarties egzempliorius arba minėtų papildomų (individualių) draudimo sąlygų egzempliorius.

4.10 Jei Draudėjas kreipiasi į Draudiką su prašymu išduoti draudimo taisyklių ar individualios draudimo sutarties, draudimo liudijimo (poliso), Draudėjo rašytinio prašymo sudaryti draudimo sutartį bei kitų dokumentų, patvirtinančių draudimo sutarties sudarymą, nuorašus, Draudikas privalo išduoti Draudėjui reikalaujamų dokumentų nuorašus, pastarajam apmokėjęs dokumentų nuorašų išdavimo kaštus.

4.11 Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį nenurodydamas priežasčių.

5 DRAUDIMO APSAUGA IR DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMAS

5.1 Draudimo apsauga

5.1.1 Draudimo sutartis ir draudimo apsauga įsigalioja 00:00 val. kitą dieną po visos draudimo įmokos ar jos pirmos dalies sumokėjimo, nebent kitaip yra sutarta ir nustatyta draudimo liudijime (polise).

5.1.2 Draudėjui laiku nesumokėjęs draudimo įmokos, draudimo apsauga gali būti sustabdyta (žr. BDSS 6.5.5. p.).

5.1.3 Jei draudžiamasis įvykis ar civilinės atsakomybės draudimo atveju – veiksmas, sąlygojantis atsakomybės atsiradimą, atsitinka draudimo apsaugos sustabdymo metu, Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos.

5.1.4 Jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo išmokos ar jos dalies nemokėjimo tęsiasi ilgiau kaip 3 mėnesius, Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį. Šiuo atveju apie vienašališką sutarties nutraukimą atskirai nepranešama.

5.2 Draudimo sutarties galiojimas

5.2.1 Draudimo sutartis prasideda draudimo liudi-

jimo (poliso) įsigaliojimo dieną 00:00 val., jei polise nėra nurodytas kitas laikas, ar vėliau, ir pasibaigia draudimo liudijimo (poliso) galiojimo pabaigos dieną 00:00 val., jei polise nėra nurodytas kitas laikas, ar anksčiau, atsižvelgiant į tai, kad yra įvykdytos visos aplinkybės, reikalingos draudimo sutarties galiojimui.

5.2.2 Draudimo sutartis laikoma negaliojančia nuo jos sudarymo momento, jei ji yra sudaryta įvykus draudžiamajam įvykiui.

5.3 Draudimo sutarties galiojimo teritorija

5.3.1 Draudimo sutartis ir draudimo apsauga galioja geografinėje teritorijoje, nurodytoje draudimo liudijime (polise).

5.3.2 Jei draudimo sutartyje nėra nieko pasakyta apie draudimo sutarties galiojimo teritoriją, reiškia, kad draudimo sutartis ir draudimo apsauga galioja tik Lietuvoje.

5.4 Draudimo sutarties nutraukimas

5.4.1 Draudėjas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį šiais atvejais:

5.4.1.1 raštu prieš vieną mėnesį pranešdamas apie tai Draudikui;

5.4.1.2 raštu prieš vieną mėnesį pranešdamas apie tai įmonei, perėmusiai Draudiko teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties (žr. BDSS 13.2. p.). Draudėjui, šiame punkte nustatytais terminais nepateikus rašytinio prašymo nutraukti draudimo sutartį, laikoma, kad Draudėjas sutinka su teisių ir pareigų, kylančių iš draudimo sutarties, perleidimu.

5.4.2 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį, raštu pranešdamas apie tai Draudėjui prieš vieną mėnesį raštu, jei:

5.4.2.1 Draudėjas ar Apdraustasis, prieš sudarydami draudimo sutartį, pažeidė reikalavimą atskleisti informaciją (BDSS 3.3.2., 3.3.4. p.);

5.4.2.2 Draudėjas ar Apdraustasis pažeidė reikalavimą pranešti apie padidėjusią riziką (BDSS 6.6.3. p.);

5.4.2.3 Draudėjas ar Apdraustasis tyčia ar dėl didelio neatsargumo nesilaikė saugumo reikalavimų ir tai sąlygojo žalos atsiradimą ar jos padidėjimą;

5.4.2.4 Draudėjas ar Apdraustasis tyčia ar dėl didelio neatsargumo sukėlė žalą;

5.4.2.5 Draudėjas ar Apdraustasis, įvykus draudžiamajam įvykiui, pateikė Draudikui žinomai melagingą ar neteisingą informaciją, ar nuslėpė nuo Draudėjo informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamojo įvykio aplinkybes, žalos ir/ar draudimo išmokos dydį, falsifikavo draudžiamąjį įvykį ar kitais neteisėtais būdais siekė gauti draudimo išmoką;

5.4.2.6 Draudėjas paskelbiamas bankrutavusiu;

5.4.2.7 Draudimo sutarties galiojimo metu padidėjus draudimo rizikai, Draudėjas nesutiko sumokėti

papildomos draudimo įmokos ar pakeisti draudimo sutarties sąlygų;

5.4.2.8 dėl nenugalimos jėgos aplinkybių (BDSS 16.3., 16.4 p.);

5.4.2.9 Draudiko teisė nutraukti draudimo sutartį Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos yra apibrėžta BDSS 5.1.2., 5.1.4. p.

5.5 Draudimo sutarties pasibaigimas

Draudimo sutartis pasibaigia šiais atvejais: pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui;

5.5.1 esant tęstinei draudimo sutarčiai, pasibaigus draudimo terminui, jei draudėjas nesutinka su draudimo sutarties sąlygų, galiosiančių kitą draudimo terminą, pakeitimu;

5.5.2 Draudikas sumoka visas išmokas nustatytas draudimo sutartyje;

5.5.3 Draudėjas (juridinis asmuo) yra likviduojamas, ir nėra jo teisių ir pareigų perėmėjų;

5.5.4 Draudimo sutarties šalių sutarimu;

5.5.5 pasikeitus apdrausto turto savininkui arba, jei sudaryta civilinės atsakomybės draudimo sutartis dėl civilinės atsakomybės, galinčios atsirasti valdant, naudojant individualiais požymiais apibrėžtą daiktą ar juo disponuojant, pasikeičia to daikto savininkas;

5.5.6 po draudimo sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudiminiu įvykiu;

5.5.7 kitais teisės aktų nustatytais pagrindais.

5.6 Pareiga grąžinti įmoką

5.6.1 Draudimo sutartį nutraukus prieš terminą, Draudikas visada turi teisę į įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį;

5.6.2 Likusi draudimo įmokos dalis nėra grąžinama, jeigu draudimo sutartis yra nutraukiama, remiantis 5.4.2.1. – 5.4.2.7. p.;

5.6.3 Jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo iniciatyva, Draudikas iš grąžintinos įmokos dalies išskaičiuoja:

5.6.3.1 sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, kuriuos negali viršyti 30% įmokos už draudimo terminą;

5.6.3.2 draudimo išmokas, mokėtas ar numatomas mokėti pagal tą draudimo sutartį;

5.6.3.3 nesumokėtas draudimo įmokas ir kitas gautinas sumas.

6 DRAUDIMO SUMA, DRAUDIMO ĮMOKA IR JOS MOKĖJIMAS

6.1 Draudimo suma

6.1.1 Draudimo suma nustatoma atsižvelgiant į draudimo objektą, draudžiamojo turto vertę, draudimo riziką, kitus kriterijus nustatytus draudimo sutar-

tyje ar teisės norminiuose aktuose, ir/ar šalių tarpusavio sutarimu nustatytą sumą. Draudimo suma nurodoma draudimo liudijime (polise).

6.1.2 Draudimo suma negali viršyti tikrosios draudžiamo turto vertės (draudimo vertės).

6.1.3 Sudarius draudimo sutartį, draudimo suma negali būti ginčijama, išskyrus atvejus, kai Draudėjas nurodė Draudikui žinomai melagingą draudimo vertę arba jei buvo padaryta aritmetinė ar rašybos klaida.

6.1.4 Jeigu kitaip nėra numatyta draudimo sutartyje, Draudikui išmokėjus draudimo išmoką, jo atsakomybė pagal draudimo sutartį (draudimo suma) yra mažinama išmokėtos draudimo išmokos dydžiu (draudimo suma neatsistato).

6.2 Draudimas, viršijantis draudimo vertę ir nepaspilnymo principas

6.2.1 Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę, tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę (draudikas neatlygina daugiau, nei būtina nuostoliams padengti). Tačiau išmokėta draudimo vertę viršijanti draudimo išmoka negali būti išieškota.

6.2.2 Jei draudimo suma buvo padidinta dėl Draudėjo apgaulės, Draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia ir atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.

6.2.3 Aukščiau nurodyto 6.2.1 punkto nuostata taip pat taikoma tais atvejais, kai draudimo suma viršija draudimo vertę apdraudus tą patį objektą pagal kelias draudimo sutartis su skirtingomis draudimo įmonėmis (dvigubas draudimas). Šiuo atveju draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekviena draudimo įmonė, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį ir bendros draudimo išmokos dydis negali viršyti nuostolio ir draudimo vertės.

6.3 Nevisiškas draudimas

Jei draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę, tai, įvykus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo atlyginti Draudėjui (Naudos gavėjui) dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

6.4 Papildomas draudimas

Jei yra apdrausta tik dalis turto ar rizikos (draudimo) vertės, Draudėjas (Naudos gavėjas) turi teisę papildomai juos apdrausti, sudarydamas papildomą draudimo sutartį su ta pačia ar kita draudimo įmone.

Tačiau šiais atvejais bendra draudimo suma pagal visas draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.

6.5 Draudimo įmokos ir jų mokėjimas

6.5.1 Draudimo įmokos dydį apskaičiuoja Draudikas, atsižvelgdamas į Draudėjo ir/ar Apdraustojo pateiktą informaciją, draudimo objektą, draudimo sumą, draudimo riziką, kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas, Draudiko įmokų skaičiavimo metodiką ir kitą svarbią informaciją.

6.5.2 Draudimo įmokos dydis ir jos mokėjimo terminai nustatomi draudimo liudijime (polise).

6.5.3 Draudimo įmokos privalo būti mokamos draudimo liudijime (polise) nustatytu laiku. Draudėjas, mokėdamas draudimo įmoką pavedimu, privalo nurodyti draudimo sutarties numerį. Draudimo įmoka laikoma sumokėta, ją užskaičius Draudiko banko sąskaitoje bei identifikavus jos paskirtį, arba gavus draudimo įmoką grynais. Draudimo įmoką mokant tiesioginiu debetu, sumokėjimo momentu yra laikoma data, kuria bankas patvirtino, jog iš Draudėjo sąskaitos yra nuskaityti pinigai. Tiesioginio debeto sutarties pasirašymas nelaikomas įmokos sumokėjimu.

6.5.4 Jei draudimo įmoka ar jos dalis yra nesumokama laiku, Draudikas turi teisę reikalauti 0,02 % dydžio delspinigių nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.

6.5.5 Draudėjui laiku nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, Draudikas privalo pranešti apie tai Draudėjui, nuroydamas, jog, per 15 dienų nuo šio pranešimo gavimo Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo apsaugos galiojimas bus sustabdytas ir bus atnaujintas tik, kai Draudėjas sumokės draudimo įmoką.

6.5.6 Joks papildomas priminimas nėra siunčiamas dėl draudimo įmokos ar jos pirmos dalies, jei mokama dalimis, sumokėjimo, jei draudimo įmoka ar jos pirma dalis turi būti sumokėta nuo draudimo sutarties įsigaliojimo praėjus ne daugiau kaip 15 dienų, kadangi yra laikoma, jog pats draudimo liudijimas (polisas) yra pakankamas dokumentas (priminimas), nurodantis Draudėjo pareigą sumokėti draudimo įmoką ar jos dalį.

6.5.7 Jei draudimo įmoka ar jos pirma dalis yra nesumokama, draudimo apsaugos galiojimas yra sustabdomas nuo tos dienos, kurią turėjo būti sumokėta draudimo įmoka. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos, kurios sumokėjimas siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu (nurodytas įmokos mokėjimo terminas yra ankstesnis arba sutampa su draudimo sutarties įsigaliojimu), draudimo sutartis neįsigalioja nuo draudimo sutartyje nurodytos įsigaliojimo dienos. Jei tokiu atveju draudimo įmoka sumokama pavė-

luotai, Draudikas turi teisę per 15 dienų nuo draudimo įmokos sumokėjimo nuspręsti, ar draudimo sutartį pripažinti įsigaliojusia. Nusprendus pripažinti draudimo sutartį įsigaliojusia Draudėjas apie tai atskirai neinformuojamas. Tokiu atveju sutartis laikoma įsigaliojusia kitą dieną po draudimo įmokos sumokėjimo. Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokų dėl įvykių, atsitikusių iki draudimo sutarties įsigaliojimo. Draudikui nusprendus draudimo sutartį pripažinti neįsigaliojusia, Draudėjui gražinama draudimo įmoka ir Jis apie tai informuojamas raštu.

6.5.8 Draudikui nutraukus draudimo sutartį dėl draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimo (5.1.4. p.), jis turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, tarp jų ir į įmokas už draudimo apsaugos sustabdymo laikotarpį, tačiau ne ilgesnį kaip 3 mėnesiai.

6.6 Draudimo rizikos padidėjimas ir sumažėjimas

6.6.1 Draudėjas privalo nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas, raštu informuoti Draudiką apie bet kokį aplinkybių, numatytų BDSS 3.2.2. p., pasikeitimą, kuris padidina draudimo riziką.

6.6.2 Pasikeitimai, didinantys draudimo riziką, pvz., bet neapsiribojant, gali būti pasikeitimai, susiję su apdrausto turto naudojimu, remontu, apdraustojo veiklos apimties ar pobūdžio pasikeitimu, pasikeitimu transportavimo sąlygose. Rizikos padidėjimo atvejai taip pat yra nustatomi draudimo taisyklėse ir/ar individualiose draudimo sąlygose.

6.6.3 Draudikas, gavęs Draudėjo pranešimą apie draudimo rizikos padidėjimą ar kitaip sužinojęs apie padidėjusią draudimo riziką, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ar padidinti draudimo įmoką. Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį ir reikalauti Draudėjo atlyginti patirtus nuostolius, tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos.

6.6.4 Jei draudimo rizika sumažėja, Draudėjas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Jei Draudikas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmoką, Draudėjas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį.

7 DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIŲ PAREIGOS

7.1 Draudimo sutarties šalių ikisutartinės teisės ir pareigos

7.1.1 Draudėjo teisės iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.1.1 susipažinti su draudimo taisyklėmis bei gauti jų kopiją;

7.1.1.2 pateikti Draudikui nustatytos formos prašymą dėl draudimo sutarties sudarymo.

7.1.2 Draudėjo pareigos iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.2.1 suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai;

7.1.2.2 sudaryti Draudikui ar jo atstovams netrukdomai apžiūrėti draudimo objektą ir/ar įvertinti draudimo riziką;

7.1.2.3 Draudiko reikalavimu užpildyti nustatytos formos prašymą dėl draudimo sutarties sudarymo;

7.1.2.4 Pranešti Draudikui apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas, sudarytas su kitomis draudimo įmonėmis.

7.1.3 Draudiko teisės iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.3.1 reikalauti iš Draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti;

7.1.3.2 apžiūrėti ir ar įvertinti ketinamą drausti objektą ir/ar riziką, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti;

7.1.3.3 atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodant priežasčių.

7.1.4 Draudiko pareigos iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.4.1 supažindinti Draudėją su draudimo taisyklėmis ir įteikti jų kopiją;

7.1.4.2 neatskleisti gautos informacijos apie Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją, taip pat kitos draudimo sutartyje numatytos konfidencialios informacijos, išskyrus teisės aktų numatytas išimtis.

7.2 Draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos draudimo sutarties galiojimo metu

7.2.1 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas turi teisę:

7.2.1.1 reikalauti pakeisti draudimo sutartį;

7.2.1.2 pakeisti draudimo sutartyje numatytą Naudos gavėją (išskyrus teisės aktų ir/ar draudimo sutartyje numatytas išimtis);

7.2.1.3 nutraukti draudimo sutartį.

7.2.2 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo:

7.2.2.1 laiku mokėti draudimo sutartyje nustatytas draudimo įmokas;

7.2.2.2 laiku informuoti Draudiką apie draudimo rizikos pakeitimus;

7.2.2.3 ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas informuoti Draudiką apie savo buveinės pasikeitimus;

7.2.2.4 ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo kitos draudimo sutarties sudarymo dienos informuoti Draudiką apie su kita draudimo įmone sudarytą to paties draudimo objekto tos pačios draudimo rizikos draudimo sutarties sudarymą;

7.2.2.5 tinkamai informuoti Naudos gavėją, Apdraustąjį ar Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį apie sudarytą draudimo sutartį ir šių asmenų pareigas. Įgyvendindamas savo teises pagal draudimo sutartį, Draudikas turi teisę remtis tuo, kad Draudėjas neįvykdė šiame punkte numatytos pareigos;

7.2.2.6 laikytis saugumo reikalavimų, nurodytų draudimo liudijime (polise) ar draudimo sutarties sąlygose, ar kitaip nustatytų teisės norminiuose aktuose;

7.2.2.7 suteikti galimybę Draudikui ar jo įgaliotam atstovui laisvai ir netrukdomai apžiūrėti apdraustus objektus, nustatant ar Draudėjas laikosi draudimo sutarties sąlygų, tarp jų ir saugumo reikalavimų.

7.3 Draudimo sutarties šalių pareigos atsitikus draudžiamajam įvykiui

7.3.1 Atsitikus draudžiamajam įvykiui, Draudėjas privalo:

7.3.1.1 imtis visų prieinamų protingų priemonių žalai sumažinti;

7.3.1.2 apie atsitikusį įvykį nedelsiant informuoti kompetentingas institucijas, tiriančias tokių įvykių aplinkybes ar šalinančias tokių įvykių pasekmes (pvz., vagystės atveju – policijai, sveikatos sutrikdymo – greitajai medicininei pagalbai; gaisro – priešgaisrinės apsaugos tarnybai ir pan.);

7.3.1.3 draudimo taisyklėse nustatytu laiku informuoti Draudiką apie atsitikusį draudžiamąjį įvykį;

7.3.1.4 atskleisti Draudikui visą informaciją, reikšmingą draudžiamąjo įvykio aplinkybėms, pasekmėms, žalos dydžiui bei draudimo išmokai nustatyti;

7.3.1.5 paruošti ir pateikti Draudikui sąrašą sunaikinto, sugadinto ar prarasto turto, nurodant jo vertę prieš pat įvykstant draudimui įvykiui;

7.3.1.6 parodyti Draudiko atstovui sugadintą turtą ar jo liekanas. Sugadintas ar išlikęs turtas turi būti saugomas, kol jo apžiūrėti atvyks Draudiko atstovas. Draudikas neturi teisės nepagrįstai uždelsti turto apžiūrą, tačiau bet koku atveju ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų nuo rašytinio pranešimo apie įvykį, jeigu Draudėjas ir Draudikas nesutaria kitaip;

7.3.1.7 pateikti Draudikui visus reikiamus dokumentus ir informaciją dėl draudiminio įvykio priežasčių ir pasekmių, reikalingų nustatyti draudimo išmokos dydžiui. Tai apima dokumentus ir informaciją (pvz. policijos pažymą, nuosavybės teisės pažymėjimas, medicininio patikrinimo išvados, sąskaitos faktūros, kvitai ir pan.), kurie patvirtina draudiminio įvykio buvimą, žalos apimtį, patirtus finansinius nuostolius ir pan. Asmuo, ketinantis gauti draudimo išmoką, privalo gauti ir pateikti draudikui tuos dokumentus,

kuriuos jam yra paprasčiau gauti nei Draudikui.

7.3.1.8 suteikti Draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę laisvai ir netrukdomai nustatyti žalos dydį ir priežastis;

7.3.1.9 nuolat bendradarbiauti su Draudiku draudžiamąjo įvykio tyrimo metu;

7.3.1.10 laikytis visų Draudiko duotu nurodymų;

7.3.1.11 paaiškėjus, jog pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, per 30 dienų nuo Draudiko raštinio reikalavimo išsiuntimo dienos, gražinti Draudikui išmokėtą arba permokėtą draudimo išmoką, išskyrus įstatymų numatytas išimtis;

7.3.1.12 pateikti Draudikui visus dokumentus, įrodymus ir pilną informaciją, reikalingą imtis veiksmų prieš asmenį, kaltą dėl atsiradusios žalos;

7.3.1.13 Jei Draudėjas nesilaiko aukščiau nustatytų reikalavimų, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsižvelgdamas į tai, ar Draudėjas savo pareigos neįvykdė tyčia ar dėl neatsargumo.

7.3.1.14 Pareigos bei pasekmės, numatytos BDSS 7.3.1.1. – 7.3.1.13. p. atitinkamais atvejais yra taikomos taip pat ir Apdraustajam, Naudos gavėjui, Nukentėjusiajam trečiajam asmeniui ar bet kokiam su šiais asmenimis susijusiam asmeniui.

7.3.2 Atsitikus draudžiamajam įvykiui Draudikas:

7.3.2.1 gavęs rašytinį Draudėjo pranešimą apie įvykį, privalo tirti draudžiamąjo įvykio aplinkybes, nustatyti jo pasekmes, įvertinti nuostolio dydį;

7.3.2.2 apskaičiuoti draudimo išmokos dydį;

7.3.2.3 laiku mokėti draudimo išmoką;

7.3.2.4 teisės aktų nustatytais atvejais informuoti Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją ar Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį apie draudžiamąjo įvykio tyrimo eigą;

7.3.2.5 neturi teisės išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinę draudžiamąjo įvykio buvimu;

7.3.2.6 neturi teisės atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos;

7.3.2.7 įrodyti aplinkybes, atleidžiančias jį nuo draudimo išmokos ar suteikiančias teisę sumažinti draudimo išmoką bei pateikti apie tai Draudėjui motyvuotą paaiškinimą.

7.4 Naudos gavėjo teisės ir pareigos

Naudos gavėjas draudimo sutarties ar teisės aktų nustatytais atvejais turi teisę:

7.4.1 reikalauti išmokėti draudimo išmoką;

7.4.2 gauti informaciją apie draudžiamąjo įvykio tyrimo eigą;

7.4.3 vykdyti BDSS 7.3.1.1. – 7.3.1.12 p. numatytas pareigas.

7.5 Pareiga imtis priemonių užkirsti kelią žalos ar nuostolių atsiradimui ar jų dydžiui sumažinti

7.5.1 Atsiradus žalai ar galimybei jai atsirasti, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo nedelsdamas privalo, atsižvelgiant į jo galimybes, imtis visų reikalingų priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti.

7.5.2 Jei žalą sukelia tretysis asmuo, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo privalo imtis visų įmanomų priemonių, reikalingų Draudiko teisių prieš žalos sukėlėją įgyvendinimui.

7.5.3 Jei žala yra padaroma nusikalstamais ar baudžiamais veiksmais, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo nedelsdami privalo pranešti apie tai teisėsaugos institucijoms ir pateikti kaltinimus ir/ar reikalavimus nusižengusiam asmeniui, jei to reikalauja Draudiko interesai.

7.5.4 Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo privalo laikytis visų Draudiko duodamų nurodymų.

7.5.5 Draudikas atlygina visas būtinas išlaidas, patirtas vykdant reikalavimą užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti, net jei tokiu atveju yra viršijama draudimo suma. Tokios išlaidos atlyginamos proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

7.5.6 Jei Draudėjas, Apdraustasis ar bet kurias su jais susijęs asmuo sąmoningai nesilaikė aukščiau nurodytų reikalavimų, Draudikas turi teisę atsakyti išmokėti ar sumažinti draudimo išmoką.

8 ŽALOS DYDIS

8.1 Žalos dydžio nustatymas

8.1.1 Žalos dydį nustato Draudikas, remdamasis jo turima informacija, iš Draudėjo ir kompetentingų institucijų gautais dokumentais, reikalingais nustatyti draudžiamojo įvykio priežastis ir žalos bei nuostolių dydį.

8.1.2 Protingos ir pagrįstos išlaidos, patirtos siekiant užkirsti kelią akivaizdžiai grėšiančiai žalai atsirasti ar jos dydžiui sumažinti, yra įskaitomos į žalos dydį.

8.2 Ekspertų dalyvavimas

8.2.1 Siekdamas nustatyti nuostolio dydį ir/ar draudžiamojo įvykio priežastį, Draudikas gali skirti ekspertą (-us) nuostolių dydžiui įvertinti ir/ar draudžiamojo įvykio priežastims nustatyti.

8.2.2 Tiek Draudikas, tiek Draudėjas, turi teisę savo nuožiūra ir neatsižvelgdami į kitos šalies pageidavimus samdyti ekspertus nuostolio dydžiui ar įvykio aplinkybėms nustatyti. Išlaidas tokiems ekspertams apmoka juos pasamdžiusi šalis. Tokių ekspertų išvados kitai šaliai nėra privalomos.

8.2.3 Jei Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl nuostolio dydžio ir/ar draudžiamojo įvykio priežasties, šalių sutarimu gali būti paskirta ekspertizė. Kiekviena šalis iš savo pusės skiria kompetentingą ir nepriklausomą ekspertą ir apie tai informuoja kitą šalį per 20 dienų nuo paskyrimo. Šalių paskirti ekspertai renka trečią kompetentingą ir nepriklausomą ekspertą. Išrinkus trečiąjį ekspertą, ekspertai turi įvertinti nuostolius ir/ar nustatyti draudžiamojo įvykio priežastis. Ekspertų išvados, pateiktos Draudikui ir Draudėjui dėl ginčo yra galutinės ir privalomos. Kiekvieno eksperto išlaidas apmoka jį pasirinkusi šalis, o trečiojo eksperto išlaidas šalys apmoka lygiomis dalimis.

8.2.4 Asmenys, kurie yra Draudėjo, Apdraustojų ir/ar Draudiko giminaičiai ar artimieji ar dirba giminaičių ar artimųjų įmonėse, yra jiems kitaip pavaldūs ar nuo jų priklausomi, ar kitaip turi interesų, priešingų Draudėjo, Draudiko, Apdraustojų, Naudos gavėjo ar Trečiojo nukentėjusiojo asmens interesams, negali būti laikomi nepriklausomais ekspertais.

9 DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS

9.1 Teisė į draudimo išmoką

9.1.1 Jei pagal draudimo sutartį yra apdraudžiami nuostoliai (nuostolių draudimo sutartis), tai teisę į draudimo išmoką turi tik asmuo Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas), kuris turi teisėtą draudimo interesą, t.y. kuris patiria nuostolius. Civilinės atsakomybės draudimo atveju teisę į draudimo išmoką turi Nukentėjusysis trečiasis asmuo, o jei draudėjas ar apdraustasis atlygino žalą, tada teisę į draudimo išmoką turi draudėjas ar apdraustasis.

9.1.2 Jei pagal draudimo sutartį Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką lygią draudimo sumai ar jos daliai (sumų draudimo sutartis), draudimo išmoka yra mokama Apdraustajam arba Naudos gavėjui.

9.2 Draudimo išmokos mokėjimo terminai

9.2.1 Draudimo išmokos dydį nustato Draudikas.

9.2.2 Draudimo išmoka išmokama per 30 dienų nuo tos dienos, kai Draudikas gauna visą informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamojo įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį. Jei draudimo sutartyje nurodyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, ši nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai.

9.2.3 Jei Draudikas pripažįsta įvykį draudžiamuoju, o Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo pageidavimu Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius. Jei pagal įstatymus ar draudimo sutartį Draudikui

nepereina reikalavimo teisė už mokėtinų sumų atlyginimą arba jeigu Draudiko galimybė įgyvendinti tokią teisę, lyginant su Draudėjo, Apdraustojų ar Naudos gavėjo galimybe išsireikalauti atitinkamas sumas iš asmens, atsakingo už žalą, būtų žymiai mažesnė, Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas, prieš kreipdamasis į Draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, privalo reikalauti iš asmens, atsakingo už žalą, atlyginti jų patirtą žalą. Šiame punkte nurodytu atveju Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas kreipdamasis į Draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, privalo pateikti Draudikui įrodymus, kad jo reikalavimas asmeniui, atsakingam už žalą, atlyginti patirtą žalą negali būti patenkintas.

9.2.4 Draudimo išmoka yra mokama į Draudėjo, Apdraustojų, Naudos gavėjo, Trečiojo nukentėjusio asmens (naudos gavėjo) arba jų įgalioto asmens nurodytą banko sąskaitą.

9.2.5 Jei pagal draudimo sutartį yra įvykdytos visos sąlygos draudimo išmokai gauti, o Draudikas nustatytu laiku neišmoka draudimo išmokos, Draudikui yra skaičiuojami 0,02% delspinigiai nuo laiku neišmokėtos draudimo išmokos sumos ar jos dalies.

9.2.6 Jei draudimo išmoka Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar Nukentėjusiam trečiajam asmeniui nėra išmokėta per 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį, Draudikas privalo raštu išsamiai informuoti, Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją ar Trečiąjį nukentėjusįjį asmenį apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą. 9.2.8. Draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs draudžiamąjį įvykio buvimu.

9.2.7 Draudikas neturi teisės atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos.

9.2.8 Draudikas, pripažinęs įvykį nedraudžiamuoju, atsisakęs mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinęs, privalo pateikti Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar Nukentėjusiajam trečiajam asmeniui išsamų ir motyvuotą paaiškinimą apie draudimo išmokos nemokėjimo ar jos sumažinimo priežastis.

9.2.9 Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos mokėjimą:

9.2.10 kol Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs tretysis asmuo dokumentais pagrįs nuostolių dydį (pateiks turto atstatymo išlaidas pagrindžiančius mokėjimo dokumentus);

9.2.11 jei Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui, Nukentėjusiam trečiajam asmeniui dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, reiškiamas civilinis ieškinys ar keliama baudžiamoji byla – iki galutinio procesinio sprendimo byloje priėmimo dienos;

9.2.12 kitais draudimo sutartyje ir įstatymų numatytais atvejais.

9.3 Atleidimas nuo draudimo išmokos išmokėjimo ir draudimo išmokos sumažinimas

9.3.1 Draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl Draudėjo, Apdraustojų, Naudos gavėjo ar Nukentėjusiojo trečiojo asmens tyčios ar didelio neatsargumo.

9.3.2 Draudikas neatleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo pagal civilinės atsakomybės draudimo sutartį, jei žala gyvybei ar sveikatai padaryta dėl atsakingo už žalą asmens tyčinių veiksmų. Draudikas šiame punkte nustatytais sąlygomis atlyginęs patirtą žalą turi teisę išsireikalauti sumokėtą sumą iš atsakingo už žalą asmens.

9.3.3 Jeigu Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas atsisakė savo reikalavimo teisės dėl žalos atlyginimo arba ją įgyvendinti tapo neįmanoma dėl Draudėjo, Apdraustojų ar Naudos gavėjo kaltės, Draudikas visiškai ar iš dalies atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo ir turi teisę reikalauti gražinti jau išmokėtą išmoką.

9.3.4 Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti, jei Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs tretysis asmuo:

9.3.4.1 tinkamai neinformuoja Draudiko apie draudžiamąjį įvykį;

9.3.4.2 nesiiama priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžio sumažinimui;

9.3.4.3 nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar Draudiko reikalavimų;

9.3.4.4 nesiiama priemonių, kurios leistų Draudikui įgyvendinti subrogacijos teisę ar veikia tokiu būdu, kad Draudikui įgyvendinti subrogacijos teisę tampa neįmanoma ar žymiai sunkiau;

9.3.4.5 Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Tretysis nukentėjęs asmuo tyčia ar dėl didelio neatsargumo pateikė Draudikui neteisingą ar neišsamią informaciją apie draudžiamąjį įvykį. Jeigu dėl neteisingos ar neišsamios informacijos pateikimo Draudikas nepagrįstai išmokėjo draudimo išmoką ar neteisingai apskaičiavo jos dydį, Draudikas turi teisę reikalauti sugrąžinti jau išmokėtą draudimo išmoką ar jos dalį.

9.3.5 Draudimo išmoka nėra mokama, jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaule, Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs tretysis asmuo bandė suklaidinti Draudiką klastodami įvykio faktus, pateikdami neteisingus duomenis, neteisėtai padidino nuostolio sumą;

9.3.6 Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Tretysis nukentėjęs asmuo netenka teisės į tą draudimo išmokos dalį, kuri yra atlyginama trečiojo asmens.

9.3.7 Draudimo išmoka taip pat nėra mokama, jei draudimo sutartis nenumato ko kita, kai žalą tiesiogiai ar netiesiogiai sukelia arba ji yra susieta, įtakota ar kyla dėl:

9.3.7.1 jonizuojančios radiacijos ar radioaktyvaus užteršimo nuo bet kokio branduolinio kuro, bet kokių branduolinio kuro naudojimo atliekų;

9.3.7.2 radioaktyvaus, toksiško ar kito pavojingo branduolinio įrenginio ar jo komponento poveikio, įskaitant sproginimą;

9.3.7.3 karo, invazijos, užsienio priešų veiksmų, užgrobimo (nepriklausomai nuo to, ar karas paskelbtas ar ne), pilietinio karo, maišto, revoliucijos, sukilimo, karinės ar uzurpacinės jėgos, teroro akto;

9.3.7.4 konfiskacijos, sulaikymo, sunaikinimo, nacionalizavimo, rekvizavimo ar apribojimų valstybinės valdžios, vyriausybinių, vietinės valdžios ar kitų oficialių institucijų nurodymu.

9.3.8 Draudikas, mokėdamas draudimo išmoką asmenims, turintiems teisę įstatymų nustatyta tvarka susigrąžinti mokesčius dėl draudimo objekto atstatymo iki buvusios būklės, mažina draudimo išmoką atitinkamą galimų susigrąžinti mokesčių sumai. Šiuo atveju, skaičiuojant išmokos dydį, pirmiausia atimama mokesčių suma, o po to franšizė.

9.3.9 Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar jos sumažinimo.

9.3.10 Jei Draudikas nusprendžia atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, jis privalo įvertinti Draudėjo kaltę, draudimo sutarties pažeidimo svarbumą, ryšį tarp pažeidimo ir pasekmių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.

9.4 Draudimo įmokos įskaitymas

9.4.1 Draudikas turi teisę įskaityti nesumokėtą draudimo įmoką, kurios mokėjimo terminas suėjęs, ir kitas laiku nesumokėtas sumas į draudimo išmoką.

9.4.2 Draudikas turi teisę įskaityti visas pagal draudimo sutartį nesumokėtas draudimo įmokas į mokėtinas draudimo išmokas, jei draudimo sutartis pasibaigia BDSS 5.5.7. punkte numatytais pagrindais.

9.5 Franšizė

Kai draudimo sutartyje yra nurodyta besąlyginė franšizė, kiekvieno draudžiamojo įvykio atveju apskaičiuota draudimo išmoka mažinama besąlyginės franšizės suma, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

10 SUBROGACIJA

10.1 Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens. Jei žala buvo padaryta tyčia, reikalavimo teisė draudikui pereina visais atvejais.

10.2 Subrogacija netaikoma įstatymų numatytais atvejais.

10.3 Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo perduoti Draudikui visą informaciją, kuri yra būtina Draudikui tinkamai įgyvendinti jam perėjusią reikalavimo teisę.

Reikalavimo teisė, perėjusi Draudikui, įgyvendinama laikantis taisyklių, nustatančių Draudėjo, Apdraus-tojo ar Naudos gavėjo ir už žalą atsakingo asmens santykius.

11 PRARASTAS IR VĒLIAU ATRASTAS TURTAS

11.1 Paaiškėjus prarasto turto, dėl kurio Draudikas išmokėjo draudimo išmoką, buvimo vietai, Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo apie tai nedelsiant raštu pranešti Draudikui.

11.2 Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, kurios dydis, neatskaičius franšizės, prilygsta ar yra mažesnis už apdraus-tojo turto rinkos vertę įvykio dienai, pereina visos šio turto savininko teisės.

11.3 Jei prarastas turtas atsiranda, tačiau Draudikui nepereina jo savininko teisės (žr. punktą 11.2.), Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo grąžinti draudimo išmoką arba perleisti Draudikui turto savininko teises ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo sužinojimo apie turto atsiradimą. Per nustatytą terminą neinformavus Draudiko apie pasirinkimą, pasirinkimo teisė pereina Draudikui.

12 DRAUDIMO SĄLYGŲ PAKEITIMAI IR PILDYMAI

12.1 Draudimo sąlygų pakeitimai ir papildymai draudimo sutarties galiojimo metu.

12.1.1 Draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir/ar draudimo įmokas draudimo sutarties galiojimo metu atsižvelgiant į pasikeitusias aplinkybes, jei:

12.1.2 Draudėjas netinkamai vykdė pareigą atskleisti esmines aplinkybes, turinčias reikšmės draudimo rizikai įvertinti;

12.1.3 pasikeičia draudimo rizika.

12.1.4 Draudikas apie savo ketinimą pakeisti draudimo sutarties sąlygas privalo nedelsiant raštu pranešti Draudėjui. Pranešime turi būti nurodyta, kad, Draudėjui nesutikus pakeisti draudimo sutarties sąlygas, draudimo sutartis bus nutraukta.

12.1.5 Draudimo sutarties sąlygos yra laikomos pakeistomis Draudėjui akceptavus draudimo sutarties pakeitimus arba po vieno mėnesio nuo pranešimo išsiuntimo Draudėjui, jei Draudėjas per aukščiau nurodytą terminą nepareiškia prieštaravimų dėl draudimo sutarties pakeitimų.

12.1.6 Draudimo sutarties sąlygos taip pat gali būti

pakeistos rašytiniu Draudėjo ir Draudiko sutarimu. 12.1.7 Draudikui perleidžiant teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties, draudimo sutarties sąlygos gali būti pakeistos, jei Draudikas apie sąlygų pakeitimą raštu iš anksto praneša Draudėjui, ir Draudėjas per du mėnesius nuo pranešimo išsiuntimo nepareiškia nesutikimo dėl sutarties sąlygų pakeitimų. Draudėjas, nesutikdamas su sutarties sąlygų pakeitimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį.

12.2 Draudimo sutarties pakeitimai draudimo sutarties termino pabaigoje

12.2.1 Jei draudimo sutartis yra neterminuota, Draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas draudimo sutarties termino pabaigoje naujam draudimo terminui remiantis:

12.2.1.1 teisės normų aktų pasikeitimais;
12.2.1.2 nenumatytais aplinkybių pasikeitimais (pvz. tarptautinė krizė, išskirtinis gamtos reiškinys, katastrofa, draudimo vertės pasikeitimus);
12.2.1.3 kitomis aplinkybėmis, kurios padidina Draudiko našta vykdyti draudimo sutartį.

12.2.2 Draudikui keičiant draudimo sutarties sąlygas ar draudimo įmokų dydį, jis privalo raštu apie tai informuoti draudėją ne vėliau kaip 30 dienų iki kito draudimo termino pradžios. Pranešime turi būti nurodyta, kad Draudėjui nesutinkant su pakeitimais, draudimo sutartis bus nutraukta. 12.2.3. Draudėjui nesutikus su draudimo sutarties pakeitimais, jis privalo apie tai informuoti Draudiką raštu ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pranešimo gavimo. Jei Draudėjas pateikia prieštaravimus dėl draudimo sutarties pakeitimo, draudimo sutartis nutrūksta. Draudėjui nepareiškus prieštaravimų dėl draudimo sutarties pakeitimo per nustatytą terminą, laikoma, kad Draudėjas sutinka su pakeitimais.

12.2.3 Draudimo sutarties sąlygos taip pat gali būti pakeistos rašytiniu šalių susitarimu. Bet koks draudimo sąlygų pakeitimas tokiu atveju privalo būti nustatytas draudimo liudijime (polise) ar draudimo sutarties prieduose. Priešingu atveju tokie pakeitimai negalioja.

13 TEISIŲ IR PAREIGŲ, KYLANČIŲ IŠ DRAUDIMO SUTARTIES PERLEIDIMAS

13.1 Draudiko teisės ir pareigos, kylančios iš draudimo sutarties, gali būti perleistos, remiantis LR Draudimo įstatymo ar kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

13.2 Jeigu Draudėjas nesutinka su Draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitoms draudimo įmonėms, jis gali nutraukti draudimo sutartį. Tokiu atveju Draudikas privalo

gražinti Draudėjui sumokėtą draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

13.3 Draudėjas neturi teisės perduoti savo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį be rašytinio Draudiko sutikimo.

14 TURTO SAVININKO PASIKEITIMAS

14.1 Jei apdraustas turtas yra perleidžiamas naujam savininkui, draudimo sutartis pasibaigia, išskyrus atvejus, kai jis perduodamas pačiam Draudėjui, nebent draudimo sutarties šalys ir naujasis turto savininkas raštu sutaria kitaip.

14.2 Draudėjas privalo raštu informuoti Draudiką apie turto savininko pasikeitimą ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki turto naujam savininkui perleidimo. Jei Draudikas informuojamas apie turto savininko pasikeitimą po turto naujam savininkui perleidimo, Draudikas turi teisę į draudimo įmoką už visą laikotarpį nuo draudimo sutarties įsigaliojimo iki tinkamo Draudiko informavimo. Jei Draudikas apie turto savininko pasikeitimą informuojamas po draudimo sutarties pasibaigimo arba visai neinformuojamas, Draudikas turi teisę į visą draudimo sutartyje numatytą draudimo įmoką.

15 TREČIŲJŲ ASMENŲ TEISĖS

15.1 Jei nesutarta kitaip, draudimo apsauga galioja turto savininko arba asmens, kuris įsigyja turtą, tačiau kai pardavėjas išlaiko nuosavybę, arba sulaikymo teisės turėtoji, ar kito asmens, kuris atsako už turto žuvimo riziką, naudai.

15.2 Kiekvienas Apdraustasis turi teisę į draudimo išmoką atsiradus žalai. Tačiau Draudėjas turi teisę tartis su Draudiku dėl sąlygų, kurios tampa privalomomis Apdraustajam, ir gauti draudimo išmokas, nebent apdraustasis yra nurodytas kaip Naudos gavėjas. 15.3. Esant civilinės atsakomybės draudimui, Nukentėjęs tretysis asmuo, remdamasis draudimo sutarties sąlygomis, turi teisę reikalauti draudimo išmokos tiesiogiai iš Draudiko.

16 NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJORE)

16.1 Draudimo sutarties šalys yra atleidžiamos nuo pareigų pagal draudimo sutartį vykdymo, jei toks nevykdymas yra sąlygotas aplinkybių, kurių ji negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti sutarties sudarymo metu, ir negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui. Nenugalima jėga (force majeure) nelaikoma tai, kad rinkoje nėra reikalingų prievolei įvykdyti prekių, sutarties šalis ne-

turi reikiamų finansinių išteklių arba skolininko kontrahentai pažeidžia savo prievolės.

16.2 Jeigu aplinkybė, dėl kurios neįmanoma sutarties įvykdyti, yra laikina, tai draudimo sutarties šalis atleidžiama nuo atsakomybės tik tokiam laikotarpiui, kuris yra protingas, atsižvelgiant į tos aplinkybės įtaką sutarties įvykdymui.

16.3 Jei šalis negali ar negalės įvykdyti bet kokių savo pareigų pagal draudimo sutartį dėl nenugalimos jėgos, ji privalo ne vėliau kaip per 14 dienų nuo nenugalimos jėgos atsiradimo raštu pranešti kitai šaliai apie aplinkybes, kurios trukdo vykdyti prievolės, kartu nurodant prievolės, kurių negali ar negalės įvykdyti. Šio skyriaus nuostatos neatima iš kitos draudimo sutarties šalies teisės nutraukti sutartį arba sustabdyti jos įvykdymą, arba reikalauti sumokėti palūkanas.

16.4 Jei nenugalimos jėgos aplinkybės tęsiasi ilgiau kaip 2 mėnesius, draudimo sutartis nutrūksta visais atvejais.

17 GINČŲ SPRENDIMAS

Bet koks ginčas, kylantis iš draudimo sutarties, sprendžiamas derybų būdu. Jei šalys per 3 mėnesius nepasiekia susitarimo, ginčas gali būti sprendžiamas teisme, remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais.

18 DRAUDIMO SUTARČIAI TAIKOMA TEISĖ

Jeigu šalys nesutaria kitaip, draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

19 KEITIMASIS INFORMACIJA IR KONFIDENCIALUMAS

19.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas ar jo atstovas ir Draudėjas ar jo atsto-

vas apsieičia informacija, nurodyta šios sutarties 3 punkte. Ši informacija gali būti teikiama žodžiu ir/ar raštu.

19.2 Sudarius draudimo sutartį, visi pranešimai, kuriuos draudimo sutarties šalys teikia viena kitai, privalo būti pateikiami raštu, išskyrus Draudiko nurodymus administruojant draudiminį įvykį. Draudimo tarpininkai nėra įgalioti priimti pranešimus.

19.3 Pranešimai Draudėjui siunčiami raštu faksimiliniu ryšiu, paštu, arba naudojantis kurjerio paslaugomis. Informacija adresuojama ar siunčiama fakso numeriu ar adresu, nurodytu draudimo liudijime.

19.4 Pranešimai Draudikui siunčiami raštu (faksu) ir adresuojami Draudiko registracijos adresu arba siunčiami oficialiu fakso numeriu. 19.5. Laikoma, kad Draudėjas ir Draudikas yra gavęs pranešimą:

19.4.1 kai siunčiama faksu – kitą darbo dieną;

19.4.2 kai siunčiama paštu – per 5 kalendorines dienas;

19.4.3 kai siunčiama per kurjerį – įteikimo metu. 19.6. Draudikas neturi teisės atskleisti informacijos, gautos jam vykdant draudimo veiklą, apie Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją, Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį, jų sveikatos būklę ir turtinę padėtį ir kitos draudimo sutartyje ar įstatymuose nustatytos konfidencialios informacijos, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis. Draudikas, pažeidęs šią pareigą, privalo atlyginti Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar Nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarytą turtinę ir neturtinę žalą.

19.5 Draudėjui laiku nemokant draudimo įmokų, Draudikas turi teisę Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka perduoti informaciją apie Draudėjo turtinių ir finansinių įsipareigojimų nevykdymą duomenų valdytojams, tvarkantiems jungtines skolininkų rinkmenas.